

Péče o pacienty podstupující intersticiální brachyterapii z pohledu sestry

Martina Šůnová, Igor Sirák, Denisa Pohanková, Miroslava Čapková, Miroslav Hodek

Klinika onkologie a radioterapie, FN Hradec Králové

Brachyterapie je pokročilá metoda radioterapie používaná při léčbě onkologických onemocnění. Umožňuje nám zavedení radioaktivního zdroje přímo do nádoru nebo do jeho těsné blízkosti. Tato metoda umožňuje aplikovat záření s minimálním dopadem na okolní zdravé tkáně a používá se při léčbě u specifických typů nádorů. Avšak i při této metodě mohou vznikat nežádoucí vedlejší účinky, proto je důležitá spolupráce pacienta se zdravotnickým personálem. Je kladen důraz na správnou edukaci pacienta o péči ozařované oblasti a plastových katétrů. Tento článek se zaměřuje na roli všeobecné sestry při ošetřování pacientů podstupujících intersticiální brachyterapii karcinomu penisu, karcinomu prsu a nádorů ORL oblasti.

Klíčová slova: brachyterapie, APBI, karcinom penisu, nádory ORL.

Care of patients undergoing interstitial brachytherapy from the nurse's perspective

Brachytherapy is an advanced method of radiotherapy used in the treatment of cancer. It allows us to introduce a radioactive source directly into the tumour or in close proximity to it. This method allows radiation to be applied with minimal impact on surrounding healthy tissue and is used in the treatment of specific types of tumours. However, this method can also cause unwanted side effects, so it is important that the patient cooperates with the medical staff. Emphasis is placed on proper patient education about the care of the irradiated area and the plastic catheters. This article focuses on the role of the nurse in the care of patients undergoing interstitial brachytherapy for penile cancer, breast cancer and ENT region tumors.

Key words: brachytherapy, APBI, penile cancer, HaN tumors.

Intersticiální brachyterapie karcinomu penisu

Karcinom penisu je vzácné, závažné onkologické onemocnění. Brachyterapie je preferovaná u pacientů s lokalizovaným časným nádorem, kde je prioritou zachování orgánu. Na našem pracovišti se provádí zavedením plastových katétrů s 3D aplikátorem v krátkodobé celkové anestezii (1). Ozařování probíhá 2x denně po dobu 9 pracovních dnů.

Ošetřovatelská péče a reakce na léčbu:

Pacienti podstupující tuto léčbu mohou čelit řadě místních reakcí, jako je erytém, edém, ulcerace, bolest a infekce z důvodu zavedení

PMK. Úkolem všeobecné sestry je sledování těchto reakcí a poskytování péče, která je zmírňuje a podpoří hojení.

Všeobecná sestra musí denně monitorovat stav kůže, sliznici penisu v oblasti zavedení plastových katétrů a pečovat o PMK, který je zaveden po celou dobu brachyterapie. Edukuje také pacienta stran „kolíčkování“ PMK a vybavuje pacienta potřebnými pomůckami. Je třeba správné edukace pacienta v péči o plastové katetry, aby nedošlo k jejich zalomení a manipulaci s aplikátorem, který umožňuje volný, leč trochu omezený pohyb pacienta.

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: **Onkologie**. 2025;19(1):22-24
<https://doi.org/10.36290/xon.2025.005>
 Článek přijat redakcí: 4. 11. 2024
 Článek přijat k tisku: 17. 12. 2024

Martina Šůnová
 martina.sunova@fnhk.cz